

Skolbiblioteksplan för Mora kommun 2019-2022

Syfte

Syftet med biblioteksplanen är att skapa tydliga riktlinjer för skolbibliotekscentralens verksamhet. Denna plan gäller fram till 2022 och ska därefter revideras.

Bakgrund

Enligt skollagen ska alla elever ha tillgång till ett skolbibliotek.

36 § Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

I läroplanen för grundskolan, Lgr11, samt för grundsärskolan, Lsär11, står det under punkt 2.8 att rektor har ansvar för att:

Skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg.

Samt att:

Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Mora kommun har sedan den 1 juni 2017 en skolbibliotekscentral med två skolbibliotekarier som är placerade på Mora folkbibliotek. Dessa sköter en ambulerande verksamhet till åtta av kommunens grundskolor med totalt 1800 elever: Nusnäs skola, Färnäs skola, Noretskolan, Bjäkenbacken, Utmelands skola, de båda Morkalbyskolorna samt Vika skola. De övriga skolorna - Venjan, Sollerön och Våmhus - har tillgång till bibliotek via folkbibliotekets filialer.

Varje skola som ingår i den ambulerande verksamheten har en skolbibliotekarierna som kontaktperson. Skolbiblioteken bemannas baserat på elevantal samt antal utlån. Varje vecka finns det också tid avsatt för bokade aktiviteter i skolbibliotekets regi, såsom bokprat, biblioteksvisning och medie- och informationskunnighet.

Elever har, tillsammans med lärare, tillgång till skolbibliotek även när skolbibliotekarie inte finns på plats. De kan då låna med hjälp av självbetjäning.

Övergripande mål

Alla elever ska ha likvärdig tillgång till ett fysiskt skolbibliotek.

Skolbibliotekspersonalen ska ha adekvat utbildning.

Skolbiblioteken ska erbjuda en trygg och stimulerande lärmiljö.

Beståndet av medier ska vara aktuellt och uppdaterat.

Skolbibliotekscentralen ska arbeta med att främja elevernas läsning och läsförståelse för att på så sätt bidra till att eleverna når sina mål.

Skolbibliotekscentralen ska bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att söka samt kritiskt granska och värdera information på ett sätt som hjälper eleverna att nå sina mål.

Bibliotekarien och skolans pedagoger ska ha ett långsiktigt samarbete som bygger på ett gemensamt ansvar.

Skolbibliotekscentralen ska sträva efter att göra eleverna till vana biblioteksanvändare.

Hur når vi målen?

Skolbibliotekscentralen arbetar utifrån en verksamhetsplan.

Skolbibliotekscentralen har ett nära samarbete med skolornas pedagoger och skolledningen.

Skolbibliotekscentralen samarbetar med folkbibliotekets barn- och ungdomsbibliotekarier.

Skolbibliotekscentralen samarbetar med skolornas läsombud.

Skolbibliotekscentralen får årligen medel avsatta till inköp av medier.

Skolbiblioteken ska ha ett relevant bestånd av medier.

Skolbibliotekscentralen ska ha medier som är anpassade efter elevernas behov och förutsättningar.

Skolbibliotekscentralen ska stötta lärarna med förslag på relevant litteratur samt böcker på olika teman.

Skolbibliotekscentralen erbjuder handledning i medie- och informationskunnighet.

Skolbibliotekscentralen erbjuder läsfrämjande aktiviteter.

Skolbibliotekscentralen erbjuder biblioteksvisning.

Rektor på varje skola ansvarar för att det finns lämplig lokal samt inventarier för skolbiblioteksverksamheten.

Rektor på varje skola ansvarar för att lokalen hålls i godtagbart skick.

Rektor på varje skola ansvarar för att skolbibliotekarie har tillgång till lokalen då så krävs för att bedriva skolbiblioteksverksamhet.

Rektorerna ansvarar för att bjuda in skolbibliotekarierna till personalträffar som kan vara relevanta för den gemensamma verksamheten.

Rektorerna ansvarar för att bjuda in skolbibliotekarierna till föräldramöten för att ge möjlighet att där sprida information om skolbiblioteksverksamheten.

Lärare på varje skola ansvarar för att lånen av medier sköts då skolbibliotekarie ej finns på plats.

Utvärdering

Skolbibliotekets verksamhet ska utvärderas i enlighet med verksamhetsplanen. Se bilaga 1.

Skolbibliotekarierna ansvarar för att utvärderingen genomförs, samt att denna presenteras för bibliotekschef, skolchef samt chef för skolbibliotekscentralen.

Mora, oktober 2019

Verksamhetsplan för Mora skolbibliotekscentral

Skolbibliotekscentralens fysiska lokaler

Morkarlby

Morkarlby skola fick till en början en lokal som låg i källaren, under gymnastiksalen och med en musiksall på vardera sidan om biblioteket samt pingisbord utanför dörren. Detta var redan från start problematiskt på grund av störande ljud, dessutom saknades hiss ner för rörelsehindrade samt frakt av böcker och material, men var på grund av lokalbrist den enda lösningen. Vid årsskiftet 2018/2019 flyttades hela biblioteket upp till Morkarlbyhöjden för ett gemensamt skolbibliotek. Samtidigt utökades lokalen uppe på Morakarbyhöjden med ytterligare ett rum.

Det utökade biblioteket har en tämligen god potential att lyckas som ett intressant skolbibliotek med plats för studier, diskussioner och boklån i ett växande bokbestånd. Detta trots avsaknaden av dagsljus och placering i källarvåning.

Noret

Noretskolans bibliotek ligger i samma lokal som fanns tidigare och använder samma möbler och inventarier. En del av skolbiblioteket togs i bruk för undervisning under läsåret 2018/2019. Tyvärr gör detta att hyllor med viss faktalitteratur samt tal- och ljudböcker är svåra att komma åt. Det gjorde också att den avskilda studieplatsen som gjorts iordning försvann och ersattes av rader med skolbänkar.

Däremot har skolbiblioteket väldigt bra förutsättningar för aktiviteter, med en stor soffa samt sittbänk i etage. Eleverna har tillgång till flera sittplatser för läsning. Dessa nyttjas av klasser som har tyst läsning exempelvis. Då skolbiblioteket har stora fönster ut mot korridorer är det lätt att skylta så att det syns utåt.

Bjäkenbacken

På Bjäkenbackens skola ligger skolbiblioteket i en lokal på övre våningen. Övrig tid används det som grupprum samt till en före detta hemmasittare som på så vis kan integreras i skolan. Skolan är gammal och mysig vilket också är skolbibliotekets prägel. Skolan beskrivs också

som fullständigt omodern och nedgången. Detta finns det dock inga spår av på skolbiblioteket.

Bjäkenbackens bibliotek är så gott som alltid i användning och lämnat i föredömligt skick till nästa aktivitet.

Utmeland

På Utmelands skola ligger skolbiblioteket kvar i samma lokal som tidigare och med samma hyllor. Tillkommit har en soffa för läsning, vilken nyttjas frekvent när biblioteket är öppet. Biblioteket i Utmeland saknar insyn från korridor men det skyltas med boktips i korridoren och med information om vad skolbibliotekarien läser just nu. Det hänger alltid en skylt på dörrhandtaget när skolbiblioteket är öppet, så att det ska märkas. Att ha dörren stående öppen är svårt då eleverna köar i korridoren till matsalen. Läget i skolan är dock bra, skolbiblioteket ligger centralt.

Färnäs

Färnäs skola hade fram till 2019 ett skolbibliotek i ett tidigare grupprum. Befintliga hyllor flyttades in i lokalen när skolbiblioteket gjordes iordning. Höstterminen 2019 flyttades skolbiblioteket till ett tidigare personalutrymme, och fick på så sätt större golv- och väggyta vilket gjorde det lättare att utforma. Ett boktråg och en hylla till faktaavdelningen har tillkommit under året. Det finns flera mysiga sittplatser för läsning som används frekvent. För aktiviteter finns extra sittkuddar att lägga ut på golvet.

I anslutning till nya lokalen ligger musikrummet. Någon läsbar dörr mellan dessa finns inte och alla som ska in till skolbiblioteket måste passera musiksalen. Under musiklektioner befinner sig ibland elever inne i skolbiblioteket på grund av utrymmesbrist. Under hösten 2019 har det för första gången förekommit klotter och vandalisering i skolbiblioteket.

Nusnäs

Skolbiblioteket ligger i en del av ett grupprum och har under öppettiden och under aktiviteter hela rummet till förfogande. För skolbiblioteket fungerar detta bra, däremot kan det bli störningar i klasserna eftersom eleverna måste passera ett av två klassrum för att komma in till biblioteket. Det finns ingen separat ingång.

Vika

Vika skola har nu sina böcker i ett hörn av klassrum för årskurs 2-3. Förskoleklassen samt årskurs ett lånar på den gemensamma öppettiden. Vika skolas egna böcker som fanns på

plats när skolbiblioteket öppnade är nu integrerade med skolbibliotekets bestånd. Trots att utrymmet är mycket begränsat fungerar in- och utlåning tillfredställande.

Kontaktperson för respektive skola

Bibliotekarie Britt-Inger Nilsson, tel. 260 46, bemannar skolbiblioteken i Bjäkenbacken, Morkarlby, och Vika samt är kontaktperson för dessa bibliotek.

Bibliotekarie Nina Källmodin, tel.260 47, bemannar skolbiblioteken i Nusnäs, Färnäs, Utmeland och Noret samt är kontaktperson för dessa bibliotek.

Aktiviteter som skolbibliotekscentralen erbjuder

F-klass Biblioteksvisning/högläsning

Åk 1 Hitta på biblioteket

Åk 2 Bokprat

Åk 3 Källkritik/informationssökning

Åk 4 Bokprat

Åk 5 Författarbesök som ordnas av folkbiblioteket

Åk 6 Källkritik/informationssökning

Åk 7 Biblioteksvisning

Åk 8 Författarbesök som ordnas av folkbiblioteket

Åk 9 Källkritik/informationssökning

Utvärdering

Skolbibliotekscentralens verksamhet utvärderas efter läsåret 2021/2022 på följande sätt:

1. De fysiska bibliotekslokalerna ses över utifrån de förutsättningar som rådde vid senaste utvärderingen, återges under rubriken "Skolbibliotekscentralens fysiska lokaler", och kopplas till de övergripande målen.

2. Utlåningsstatistik för det senaste läsåret sammanställs och jämförs med tidigare läsår. Om möjligt kopplas statistiken till de insatser som gjorts på respektive skola.

3. I slutet av läsåret 2021/2022 får eleverna lämna skriftliga synpunkter på skolbiblioteksverksamheten för att få deras perspektiv på vad som fungerar bra och mindre bra med verksamheten på respektive skola.

4. En enkät om skolbiblioteksverksamheten skickas till ett urval av lärarna och svaren kopplas till varje enskild skola för att kunna följas upp och användas för att utveckla verksamheten.

Utvärderingen sammanställs i en rapport som presenteras för bibliotekschef, skolchef och chef för skolbibliotekscentralen.

Mora, oktober 2019